

MINISTERIET FOR FLYGTNINGE
INDVANDRERE OG INTEGRATION

NOTAT

Dato: 23. februar 2011
Kontor: Internationalt

**Supplerende samlenotat til brug for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 24. –
25. februar 2011**

Dagsordenspunkt 25): Udviklingen i den nordafrikanske region (migrationsstrømme og
intern sikkerhed) - Italiensk anmodning angående tunesiske migranter i Lampedusa2

Dagsordenspunkt 25): Udviklingen i den nordafrikanske region (migrationsstrømme og intern sikkerhed) - Italiensk anmodning angående tunesiske migranter i Lampedusa

Nyt notat.

Sagen er ikke omfattet af det danske forbehold.

Resumé:

På rådsmødet den 24.-25. februar 2011 forventes det efter italiensk henvendelse til det ungariske formandskab den 11. februar 2011, at situationen med indstrømning af tunesiske migranter til den italienske middelhavsø Lampedusa vil blive drøftet med henblik på at træffe beslutning om fastlæggelse af formelle tiltag. Drøftelsen har isoleret set hverken statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark, men sagen kan få statsfinansielle konsekvenser, der dog ikke kan vurderes på nuværende tidspunkt. Nærhedsprincippet er ikke relevant for sagen. Regeringen kan støtte, at både EU's grænseagentur, Frontex, og EU's Asylstøttekontor hurtigt og effektivt gør sig i stand til at reagere på en pludselig opstået krise som denne under forudsætning af, at internationale regler overholdes. Regeringen støtter en hurtig og effektiv håndtering af de migrationsmæssige udfordringer i Middelhavet.

1. Baggrund

Siden primo februar 2011 er der ankommet omkring 5.000 asylansøgere og ulovlige indvandrere til især Lampedusa, men også til Sicilien, primært fra Tunesien. Flere skulle være på vej. Lampedusa er erklæret i undtagelsestilstand, og der arbejdes på at indsætte italienske patruljeringsfartøjer ud for Tunesiens kyst, men tunesisk accept udestår.

På rådsmødet den 24.-25. februar 2011 forventes det efter italiensk henvendelse den 11. februar 2011, at situationen med indstrømning af tunesiske migranter til den italienske middelhavsø Lampedusa vil blive drøftet med henblik på at træffe beslutning om fastlæggelse af formelle tiltag.

2. Formål og indhold

Italien har i februar 2011 anmodet det ungariske formandskab om, at situationen med en pludselig indstrømning af tunesiske migranter på den italienske ø Lampedusa tages op på rådsmødet for at aktivere alle EU-midler, der måtte være til rådighed.

Italienerne har i den forbindelse udtrykt særlig bekymring for de sikkerhedsmæssige problemer, som det vil kunne medføre, hvis mulige kriminelle og terrorister skaffer sig adgang til Europa.

Også Malta har anmodet formandskabet om, at punktet tages op på rådsmødet.

Ifølge en pressemeddelelse af 15. februar 2011 udsendt af UNHCR er både UNHCR, IOM og Red Barnet til stede i Lampedusa og andre lokaliteter i det sydlige Italien, hvor de arbejder sammen med lokale myndigheder om at løse problemerne.

Kommissæren for indre anliggender, Cecilia Malmström, har taget kontakt til de italienske myndigheder, og hun har også anmodet Frontex og EU's Asylstøttekontor om at vurdere situationen. Kommissæren har modtaget et brev fra den italienske indenrigsminister, Maroni, hvor han anmoder om EU-assistance, og kommissæren har på den baggrund lovet assistance til både Tunesien og Italien. Ifølge en tale, kommissæren holdt under Europa-Parlamentets plenarsamling den 15. februar 2011, vil hjælpen bestå i ekstra bevillinger fra EU's Flygtningefond og Grænsfond. Italien har hertil mulighed for at anmode EU's Asylstøttekontor og Frontex om assistance. På lidt længere sigt bør Tunesien støttes i sin demokratiske proces og økonomiske udvikling, og der skal arbejdes med at få Tunesien til at blive bedre til at bevogte sine grænser og tage egne statsborgere tilbage.

Frontex udsendte den 15. februar 2011 en pressemeddelelse, idet Frontex samme dag havde modtaget en formel anmodning om assistance fra den italienske regering i form af en fælles Frontex-operation for at styrke grænseovervågningen. Videre anmodede Italien om, at Frontex udarbejder en målrettet risikoanalyse over mulige fremtidsscenarier med migration fra Nordafrika.

Frontex anmodede på den baggrund den 16. februar 2011 medlemsstaterne om at bidrage til en fælles Frontex-operation i Italien. I første omgang efterlyste Frontex særligt fly til grænseovervågning og fransktalende tolke og eksperter.

Den 20. februar 2011 blev Frontex-operationen sat i gang. Den skal løbe frem til den 31. marts 2011 med mulighed for forlængelse.

På rådsmødet den 24.-25. februar 2011 forventes en drøftelse af, hvilke formelle tiltag der kan sættes i værk i lyset af situationen på Lampedusa

Udover på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 24.-25. februar 2011 blev sagen drøftet på Udenrigsrådet (FAC/GAC) den 21. februar 2011, og den ventes drøftet på møde i Det Europæiske Råd den 24.-25. marts 2011, ligesom der forventes en generel drøftelse på møde i Det Europæiske Råd i juni 2011, hvor migrationsemner er på dagsordenen for at evaluere gennemførelsen af indvandrings- og asylopagten fra 2008, der som en særlig prioritet har bekæmpelse af ulovlig indvandring, herunder ved samarbejde med tredjelande.

Sagen er ikke omfattet af det danske forbehold.

3. Gældende dansk ret og sagens konsekvenser herfor

Spørgsmålet om gældende dansk ret er ikke relevant i forhold til drøftelsen.

4. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter en hurtig og effektiv håndtering af de migrationsmæssige udfordringer i Middelhavet.

5. Generelle forventninger til andre landes holdning

Der er generel enighed blandt medlemsstaterne om, at indvandringsbølgen fra Nordafrika er et fælles europæisk problem, som skal håndteres derefter.

6. Høring

Sagen har været sendt i skriftlig høring i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandrings-samarbejdet (SPAIS).

Amnesty International har afgivet hørings svar af 21. februar 2011, hvori det fremgår, at det er Amnesty Internationals holdning, at EU har et fælles ansvar i at håndtere krisen, såfremt de italienske myndigheder ikke har mulighed for at sikre migranternes og asylansøgenes rettigheder. Man bør ved håndteringen af migranterne og asylansøgerne til enhver tid sikre sig individernes rettigheder og behov, således at EU ikke ensidigt fokuserer på grænsekontrollen. Amnesty International understreger, at alle operationer, inklusiv dem fra Frontex, skal foregå i fuld overensstemmelse med internationale menneskerettighedsstandarder. De skibe og både, der patruljerer i området, skal især tage hensyn til sårbare grupper, såsom gravide kvinder, uledsagede børn og personer, der har brug for øjeblikkelig lægelig behandling. Alle skal have adgang til at kunne søge asyl under retfærdige og effektive asylprocedurer, og UNHCR skal have fuld adgang til migranterne og asylansøgerne. Frihedsberøvelse af migranter og asylansøgere skal kun benyttes som sidste udvej og altid vurderes ved en individuel sagsbehandling og i forhold til om frihedsberøvelsen er strengt nødvendig og lovlige, og sårbare grupper, især børn, bør ikke frihedsberøves.

Institut for Menneskerettigheder har i hørings svar af 21. februar 2011 noteret sig, at regeringen kan støtte, at Frontex og EU's Asylstøttekontor hurtigt og effektivt gør sig i stand til at reagere på en pludselig opstået situation som den pågældende i Italien under forudsætning af, at internationale regler - herunder non-refoulement princippet - overholdes.

Dansk Flygtningehjælp har i hørings svar af 23. februar 2011 anført, at adgangen til at søge asyl skal sikres, og princippet om *non-refoulement* skal overholdes. Dansk Flygtningehjælp mener, at det er nødvendigt med en øget grad af solidaritet med de lande, der ligger ved EU's ydre grænser. Dette kan ske ved radikalt at ændre Dublinforordningen eller ved i ekstraordinære situationer at supplere med fælleseuropæiske løsninger, som kunne være en omfordeling af de ankomne asylansøgere eller anerkendte flygtninge til andre EU-medlemsstater.

7. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet skal ikke høres om sagen.

8. Nærhedsprincippet

Nærhedsprincippet er ikke relevant for sagen.

9. Statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har hverken miljømæssige eller forbrugerbeskyttelsesmæssige konsekvenser for Danmark. Sagen kan have statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark, hvilket dog ikke kan vurderes på nuværende tidspunkt. Der foreligger endnu ikke konkrete forslag om finansiel eller anden støtte til Italien. De statsfinansielle konsekvenser af sådanne forslag vurderes, når de foreligger.

10. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik.